



# El procés, d'Orson Welles

Jaume Pomar

**E**l 28 de desembre de 1964, vaig veure aquest film en el desaparegut Teatre Líric, amb Encarna Viñas, Josep M. Llompart, Jaume Vidal Alcover i Guillem Frontera. En sortir del cinema, a la Granja Reus, avui també fora del mapa ciutadà, vaig escriure aquest poema que fins avui ha romàs inèdit. Ara el publico en homenatge d'aquell grup d'amics, dos dels quals ja no es troben entre nosaltres.

Es aquí, mirau-lo,  
bota damunt l'asfalt el crit terrible  
i rebota  
d'una paret a l'altra  
dins el corredor de la persecució teva  
Joseph K  
i damunt el silenci gelat;  
de les paraules obscures  
a la xapa de fusta de les portes tancades.

El crit de la gran injustícia...  
no cal que hi pensis,  
no cal que lluitis.

T'han condemnat abans que et realitzis  
per la mort o pel silenci.  
T'han condemnat sense motiu  
o culpant-te d'un pecat  
que podria esser viure, que podria esser  
néixer.

La llei està enterrada  
sota una nit de plors,  
dins papers  
que seran matalàs pel teu joc de l'amor.

Que no et manqui la intensitat,  
ni la llum de la vida,  
ni l'amor  
ja que no et deixaran  
llevar la pols de la balança bruta  
o fer causa de vida un discurs  
davant ànimes buides,  
davant cervells tancats amb pany i clau  
o dominats pels jutges  
que jeuen amb les dones dels seus  
subordinats.

Davant l'acceptació dels acusats  
( que callen,  
no gemeguen,  
no criden,  
no protesten)  
perquè temps molt enrere  
consumiren les darreres paraules.  
Tu estàs nuu contra tot,  
nuu i tot sol  
i lluites,  
però cauràs  
quan tots et diguin: "basta!".

És això, tan terrible, que intent dir-te,  
Joseph K;  
jo que també conec la lluita teva,  
Joseph K;  
jo que pertany més tost als que han  
callat,  
Joseph K.

Als que han callat o als que els han fet  
callar.

Jo,  
vull estirar-me encara  
des del llim que m'embruta  
i que em guanya.

Vull aixecar-me, dret sobre aquesta  
vida  
que renega, que plora la buidor,  
i vull empènyer fora de mi la covardia  
que cada dia em neix amb la tristesa.

Vull aixecar el vol per damunt tot això  
i cercar la imatge teva,  
la corbata de seda,  
el vestit obscur  
amb els quals, sense esforç, m'he de trobar  
( als passeigs,  
als cafès,  
a les sortides dels cinemes  
o dins les grans empreses que tanquen  
/ a les dues per reemprendre a les  
/ quatre el que han deixat  
i que, donant per viure,  
et posen a la base d'una escala,  
que és la teva,  
perquè la pugis graó a graó,  
i així compren -amb pa- la rebel·lia  
els que -llums molt abans- tornaren  
/ muda  
la seva  
i conserven de tot allò un record  
d'adolescència perduda per camins  
/ irretroables  
que els porta al silenci apagat  
i obscur,  
dins un quotidià dolor, avorrit  
fins i tot de sofrir o de no sofrir per  
/ tan poca cosa).

No t'he trobat, Joseph K,  
ni tan sols dins mi mateix.

En el meu pit  
s'ha mort  
mig ofegada,  
mig estèril,  
una paraula  
que et guardava:  
germà.

